

ІВАН АНДРІЙОВИЧ ЗЯЗЮН

28 серпня 2014 року пішов із життя видатний український учений, філософ, педагог, перший міністр освіти і науки України, директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений працівник вищої школи УРСР, доктор філософських наук, професор Іван Андрійович Зязюн.

Його життя – яскрава сторінка історії вітчизняної освіти.

Народився І. А. Зязюн 3 березня 1938 року в селі Пашківка Ніжинського району Чернігівської області.

Закінчив Київський університет імені Т. Г. Шевченка (1964), аспірантуру цього навчального закладу (1968). Проїшов шлях від вихователя гірничопромислового училища, завідувача сільського клубу до ректора

Полтавського державного педагогічного інституту ім. В. Г. Короленка, Міністра освіти і науки України, директора академічного інституту.

Основні напрямки наукової діяльності І. А. Зязюна: філософія освіти, теорія і методика професійної освіти, естетичного виховання, педагогічна естетика та етика. І. А. Зязюн – фундатор нового напрямку педагогічної науки й засновник наукової школи з проблем педагогічної майстерності.

Іван Андрійович – автор понад 350 наукових праць, серед яких підручники, навчальні та навчально-методичні посібники, монографії з проблем педагогічної майстерності, неперервної професійної освіти, етики та естетики, теорії української та зарубіжної культури, зокрема: «Естетичний досвід особи. Формування і сфери впливу» (1976), «Краса педагогічної дії» (1997), «Педагогіка добра: ідеали і реалії» (2000), «Філософія педагогічної дії» (2008), «Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи» та «Неперервна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз» (співавтор).

Із 1999 року член редакційної колегії Всеукраїнського науково-методичного журналу для педагогів «Постметодика», неодноразово був автором цього часопису.

Під науковим керівництвом І. А. Зязюна підготовлено і захищено 20 докторських і 20 кандидатських дисертацій.

У 1998 році Американський біографічний інститут обрав І. А. Зязюна «Людиною року», а у 1998–2000 рр. він обіймав посаду президента Міжнародної асоціації макаренкознавців.

Плідну працю Івана Андрійовича Зязюна відзначено урядовими нагородами, почесним званням «Заслужений працівник вищої школи УРСР», орденами «За заслуги» всіх ступенів, Дружби народів, Трудового Червоного Прапора, медаллю «Ветеран праці», Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, медаллю «Антон Макаренко».

Тисячі вчителів області пам'ятають Івана Андрійовича ректором Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка. Він був ініціатором створення нової навчальної дисципліни – «педагогічна майстерність». Згодом кафедри педагогічної майстерності відкрили у багатьох педагогічних закладах країн СНД, а підручник перекладали польською та російською мовами. При кафедрі психології ПДПІ були створені автоматизований психологічний практикум, лабораторія психодіагностики та профорієнтації, соціологічна служба. Колективу науковців кафедри була доручена від України на замовлення ЮНЕСКО профорієнтаційна тема з формування студентських контингентів ВНЗ, за успішне виконання та демонстрацію якої вчені нагороджені Дипломом I ступеня ВДНГ України. Пізніше програма «Вчитель» набула всеукраїнського державного статусу («Основи педагогічної майстерності», «Вчитель, якого чекають», «Краса педагогічної дії», «Педагогічна майстерність»). Під керівництвом І. А. Зязюна педагогічний інститут став джерелом передового педагогічного досвіду для системи вищої педагогічної освіти в Україні та за її межами.

Як один із кращих менеджерів освіти, Іван Андрійович зумів об'єднати спеціалістів різного профілю (філософів, педагогів, психологів, фахівців-предметників та ін.) для розв'язання потужних комплексних освітніх програм. Ці здібності проявилися згодом на посаді Міністра освіти України та директора новостворених науково-дослідницьких установ: Інституту педагогіки і психології АПН України, а згодом – Інституту педагогічної освіти та освіти дорослих НАПН України).

Івана Андрійовича любили і поважали за найкращі людські якості: ерудицію, гуманізм, порядність, чесність, принциповість, привітність, чуйність, доброзичливість.

Як нащадок українських козаків і син чернігівських селян, як філософ і учень Г. Сковороди Іван Зязюн був вірним сином свого народу, разом із ним вибудовував краще життя і мав широке визнання на Батьківщині та за кордоном.

Глибоко сумуючи з приводу тяжкої втрати, від імені всіх освітян Полтавщини висловлюємо щире співчуття родині Івана Андрійовича, друзям, колегам.

Світла пам'ять про Івана Андрійовича Зязюна назавжди збережеться в наших серцях.

Освітня Полтавщини, Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського ■